

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 2. mája 2012 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému **E. M. a spol.**, pre prečin výtržníctva spolupáchatelstvom podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. o dovolaní obvineného E. M. podanom prostredníctvom splnomocnenej obhajkyne JUDr. M. V. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 1. decembra 2011, sp. zn. 7 To 101/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného E. M. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Rožňava z 12. októbra 2011, sp. zn. 1 T 111/2011, boli obvinený E. M. a obvinená E. M. uznaní za vinných z prečinu výtržníctva spolupáchatelstvom podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 30. mája 2011 v popoludňajších hodinách v R., v pohostinstve B., na U. č. X., po tom, ako obsluhujúca čašníčka H. S. odmietla podať ďalšie alkoholické nápoje obžalovanému E. M. pre jeho opilosť, obžalovaný E. M. jej začal vulgárne nadávať, obžalovaná E. M. ju fyzicky napadla tak, že v priestore za pultom výčapu ju päšťou udrela do tváre, čím jej spôsobila zranenie, ktoré si vyžiadalo jednorázové lekárske ošetrenie a poškodila jej dioptrické okuliare, pričom obžalovaný E. M.... úmyselne strhol z poličiek pri výčape najmenej 56 sklenených pohárov, ktoré sa rozbili, v hodnote najmenej 112 eur a v priestore pohostinstva rozhadzoval cigarety zn. Golden Gate a RGD, z ktorých najmenej 4 krabičky v hodnote najmenej 9,60 eur zobral, čím pre B., s. r. o. Rožňava spôsobil škodu vo výške najmenej 133,60 eur.

Za to bol obvinenému E. M. podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. k/, § 37 písm. m/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov **nepodmienečne**.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. ho súd zaradil na výkon trestu odňatia slobody do **ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia**.

Obvinenej E. M. bol podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. jej súd výkon trestu podmiennečne odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. súd určil skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd odkázal poškodenú H. S. s nárokom na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávných.

Na podklade odvolania obvinených proti prvostupňovému rozsudku Krajský súd v Košiciach uznesením z 1. decembra 2011, sp. zn. 7 To 101/2011, podľa § 319 Tr. por. odvolanie ako nedôvodné zamietol.

Proti vyššie uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený E. M.... písomným podaním z 21. marca 2012 (doručenom súdu I. stupňa 23. marca 2012) prostredníctvom splnomocnenej obhajkyne JUDr. M. V. dovolanie.

Domáhal sa ním zrušenia uznesenia Krajského súdu v Košiciach s tým, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré sa podané dovolanie opiera, zrušil aj jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Rožňava z 12. októbra 2011, sp. zn. 1 T 111/2011, a prikázal tomuto súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

Namietal, že v priebehu celého konania bolo závažným spôsobom porušované ustanovenie § 2 ods. 10 Tr. por. a okresný súd bez relevantných dôkazov uzavrel skutkový stav o jeho vulgárnom nadávaní. Vulgárne napádanie poškodenej pritom ani nebolo predmetom uznesenia o vznesení obvinenia, v ktorom sa aj nesprávne opisuje čas skutku od 17.30 hod. Došlo preto k zmene skutku, a to bez akejkoľvek opory vo vykonaných dôkazoch. V dôsledku takéhoto postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdu nebola zachovaná totožnosť skutku, pretože ak príslušné orgány činné v trestnom konaní mali vedomosť o ďalšom čiastkovom útoku obvineného, rešpektujúc § 206 ods. 5 Tr. por. mali túto skutočnosť dať obvinenému na vedomie.

Ďalej uviedol, že poškodená ho udrela ako prvá, avšak túto skutočnosť v trestnom oznámení neuviedla, pretože vyšla najavo až v priebehu vyšetrovania. Navyše viackrát menila svoju výpoveď.

Pochybenie okresného súdu vidí v tom, že nesprávne právne posúdil skutok, keď konanie oboch páchatel'ov posúdil ako jeden komplexný útok na poškodenú, ako aj na majetok spoločnosti B. a vôbec sa nezaoberal vinou a jej preukázaním vo vzťahu k oboj páchatel'om jednotlivo. Súd nebral do úvahy, že videl pád jeho matky, obvinenej M., ku ktorému došlo v dôsledku pošmyknutia, hoci uňho to mohlo vyvolať zmiešané pocity, nakoľko si on túto okolnosť dal do súvislosti so zápasom medzi ňou a poškodenou S..

Na záver nepoprel spáchanie skutku ohľadne rozbitých pohárov a porozhadzovaných cigariet, avšak nedopustil sa hrubej neslušnosti, výtržnosti, iného nenapadol, nehanobil štátny symbol, ani historickú, či kultúrnu pamiatku, nerušil hrubým spôsobom zhromaždenie občanov, ani nevyvolával verejné pohoršenie. Jeho konanie malo byť preto kvalifikované nanajvýš ako priestupok proti verejnému poriadku v zmysle § 47 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil dovolanie obvineného na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Rožňava a poškodenej H. S..

Prokurátor okresnej prokuratúry k podanému dovolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje s rozsudkom Okresného súdu Rožňava z 12. októbra 2011, sp. zn. 1 T 111/2011, ako aj s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 1. decembra 2011, sp. zn. 7 To 101/2011, ktoré považuje za zákonné.

Poškodená H. S. sa vyjadrila s tým, že celý spomínaný incident sa začal nadávkami obvineného, po ktorých nasledovala „facka“ z jej strany. Ani čas skutku uvedený v dovolaní sa nezakladá na pravde, pretože incident sa odohral okolo 16.30 hod, nie o 17.30 hod. Navyše obvinený E. M. uvádzal takých svedkov, ktorí sa v inkriminovanom čase v pohostinstve ani nenachádzali. Z uvedeného teda vyplýva, že obvinený zavádza.

Po tomto postupe predložil okresný súd dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu však dospel k záveru, že dovolaťom namietané dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por. v posudzovanom prípade splnené neboli.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať, ak

rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (písm. g/),

rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (písm. i/).

Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že obsah konkrétne uplatnených dovolacích námietok musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacích dôvodov podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, hoci v skutočnosti obsahuje argumenty mimo takto uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. a obstarávaním dôkazov, v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní obstarávajú dôkazy z úradnej povinnosti, pričom právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Tým je zabezpečená kontradiktórnosť trestného konania. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Obidve strany majú teda rovnakú možnosť podávať návrhy na vykonanie dokazovania, súd však môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhlí. Tomuto právu zodpovedá povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím takémuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú.

Za naplnenie dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že vykonanie dôkazu spôsobom, ktorý je v rozpore so zákonom síce predstavuje dovolací dôvod, avšak **zistenie skutku súdom na podklade dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní v súlade so zákonom a následné rozhodnutie súdu ho nemôže naplniť**.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., **z tohto ustanovenia vyplýva, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu, teda nepreskúmava ani neúplnosť skutkových zistení ani nesprávne hodnotenie dôkazov a podobne**. Rozsah jeho prieskumnej povinnosti je vždy vymedzený len dovolacím dôvodom, pre ktorý je dovolanie podané. Prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho dôsledne vychádza zo zásady, že trestné konanie je založené na princípe dvojinštančnosti. Dovolanie ani prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu nenahradzuje riadne opravné prostriedky, ani iné mimoriadne opravné prostriedky, ktorých uplatnením možno riešiť niektoré nedostatky v skutkových zisteniach. **Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, teda či sú právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva**. Na podklade tohto dovolacieho dôvodu teda nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 5 Tr. por., ani preverovať úplnosť vykonaného

dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov podľa § 2 ods. 6 Tr. por., pretože to sú otázky upravené normami procesného práva a nie hmotným právom. Tento záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd, kde nemožno znovu vytvárať, či zásadne meniť skutkové zistenia. Právna úprava spôsobu rozhodovania najvyššieho súdu predpokladá, že v tomto konaní nebude dokazovanie vykonané vôbec alebo len celkom výnimočne v značne obmedzenom rozsahu a zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní (§ 379 ods. 2 Tr. por.).

Dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu.

Za nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia možno považovať nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Tr. zák.), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Tr. zák.), súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.) a pod.

Podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. **kto sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že**

a/ napadne iného,

b/ hanobí štátny symbol,

c/ hanobí historickú alebo kultúrnu pamiatku,

d/ hrubým spôsobom ruší zhromaždenie občanov alebo priebeh športového alebo kultúrneho podujatia, alebo

e/ vyvoláva verejné pohoršenie vykonávaním pohlavného styku alebo vykonávaním sexuálneho exhibicionizmu alebo iných patologických sexuálnych praktík,
potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že v rámci tohto dovolacieho dôvodu **je vylúčené uplatňovanie námietok proti skutkovým zisteniam pre ich nesprávnosť alebo neúplnosť, či už v dôsledku nevykonania potrebného dokazovania alebo nesprávneho hodnotenia dôkazov.** Vo vzťahu k zistenému skutku možno namietat iba to,

že tento mal byť posúdený ako iný trestný čin, resp. že skutok nevykazuje znaky žiadneho trestného činu.

Dovolací súd poukazuje na to, že obvinený E. M.... v podaní dovolaní **namietal predovšetkým skutkové okolnosti. Dovolací súd ex lege nemá právo skúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku a tento meniť, pretože skutkové zistenia a preskúmavanie ich správnosti je vecou prvostupňového a odvolacieho súdneho konania, nie konania o dovolaní.**

Z vyššie uvedeného vyplýva, že skutková veta obsahuje všetky zákonné znaky trestného činu, z ktorého bol obvinený právoplatne uznaný za vinného a jeho konanie bolo správne právne posúdené v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Zistený skutkový stav bol správne právne kvalifikovaný, pretože obvinený E. M. svojím konaním naplnil všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Tr. zák., lebo sa na mieste verejnosti prístupnom dopustil hrubej neslušnosti a výtržnosti tým, že napadol iného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež konštatuje, že v posudzovanom prípade bola zachovaná totožnosť skutku, pretože skutok popísaný v obžalobnom návrhu sa zhoduje so skutkom, ktorý je uvedený vo výroku rozsudku, a to aj napriek úprave skutkovej vety, ku ktorej došlo v dôsledku vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa. Takýto postup súdu je v súlade so zákonom.

K totožnosti skutku dovolací súd uvádza, že podstatu skutku tvorí konanie páchatel'a a následok týmto konaním spôsobený, ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva. Totožnosť skutku je zachovaná v prípade **úplnej zhody konania a následku, zhody aspoň v konaní pri rozdielnom následku, zhody aspoň v následku pri rozdielnom konaní**, ako aj v prípade, **ak konanie alebo následok, príp. oboje budú zhodné aspoň čiastočne, a to za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných okolnostiach.** Teória ani prax nechápe totožnosť skutku len ako úplnú zhodu medzi skutkovými okolnosťami uvedenými v obžalobnom návrhu a výrokom rozhodnutia súdu. **Postačí zhoda medzi podstatnými skutkovými okolnosťami.** Súd totiž musí prihliadať na tie zmeny skutkového deja, ku ktorým došlo v rámci dokazovania. Súdna prax teda pripúšťa odchýlky od skutkového stavu uvedeného v obžalobe či už tak, že sa k nemu pripoja nové skutočnosti v obžalobe neuvedené, alebo sa vynechajú niektoré skutočnosti v obžalobe uvedené, ak sa ukázali

nesprávnymi, alebo že sa skutočnosť určitém spôsobom len modifikujú, pokiaľ sa tým nemení priamo podstata skutku.

K námietke dovolateľa o nezohľadnení skutočnosti, že skutok bol spáchaný vo veku blízkom veku mladistvých je potrebné dodať, že okresný súd síce túto poľahčujú okolnosť (§ 36 písm. d/ Tr. zák.) výslovne neuviedol, ale trest uložený v dolnej polovici trestnej sadzby, t. j. 8 (osem) mesiacov nepodmienečne zodpovedá všetkým zákonným kritériám a zohľadňuje skutočnosť, že trestného činu sa dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a tiež, že bol doteraz viackrát priestupkovo stíhaný za porušenie občianskeho spolunažívania.

Navyše podľa § 20 Tr. zák. ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchatelia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám, a preto **o spáchanie trestného činu spoločným konaním (spolupáchatel'stvo) pôjde aj vtedy, ak každý zo spolupáchatel'ov svojím konaním naplnil všetky znaky konania uvedeného v príslušnom ustanovení osobitnej časti,**

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por. v posudzovanom prípade splnené neboli, a preto vo veci rozhodol na neverejnom zasadnutí spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 2. mája 2012

JUDr. Emil B d ž o c h , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová